

דרך ימינו של המקיף את היס [רש"י].

מר רבי יוסי הגלילי אית ליה דרמי בר יחזקאל, וחייב להקיף דרך ימין, ומר רבי עקיבא לית ליה דרמי בר יחזקאל, ואין קפידא להקיף דרך ימין, ולקמן מפרש למה דוקא דרך שמאל.

ודחינן: לא, דבולי עלמא — בין רבי יוסי הגלילי ובין רבי עקיבא — אית לחו דרמי בר יחזקאל, והבא בהא קא מיפלגי:

מר רבי יוסי הגלילי סבר: ילפינן פנים מזבח הפנימי מחוץ ממזבח החיצון, שהרי בנתינה על קרנות מזבח החיצון, קיימא לן שהיה מקיף דרך ימין וכמו ששנינו בזבחים, ומשום דרמי בר יחזקאל, וילפינן מינה למזבח הפנימי [רא"ל] —

ומר רבי עקיבא סבר: לא ילפינן פנים מחוץ.

ואכתי תמהינן לרבי עקיבא: נהי דלא יליף פנים מחוץ לחייבו להקיף דרך ימין, מכל מקום אי בעי הכי דרך ימין נעביד, ואי בעי הכי דרך שמאל נעביד, ולמה אמר רבי עקיבא שיקיף דוקא דרך שמאל?!

ומשנינן: אמר לך רבי עקיבא: הרי מדינא [מעיקר הדין] בההוא קרן דפגע ברישא

[באותה קרן שפוגע לראשונה] בכואו מן הפרוכת, שהיא הקרן הדרומית מערבית לדעת רבי עקיבא, בההוא עביד ברישא [בה] היה צריך לעשות בראשונה] —

דהרי אמר ריש לקיש: אין מעבירין על המצוות, הפוגע במצוה לא יעבור ממנה, [ונפקא לן במכילתא, מ"ושמרתם את המצוות" ודרשינן: "ושמרתם את המצוות", לא תמתין לה עד שתחמיץ ותתיישן, רש"י לעיל לג א] —

ואמאי לא עביד, והטעם שאינו עושה כן אינו אלא משום דכתיב: "ויצא אל המזבח", ולמדנו: עד דנפיק מכוליה מזבח, שיצא אף מכנגד המזבח, ויגיע למזרחו (254) —

ולפיכך: כיון דיהיב בההוא קרן, אחר שנתן דם באותה קרן שמעבר למזבח היא הקרן המזרחית דרומית, הדר אתי לההוא קרן דאיהייב למיתב ברישא, חוזר הוא לאותה קרן דרומית מערבית שהתחייב מתחילה לתת עליה; ולפיכך סדר הזאותיו היה: מזרחית דרומית, דרומית מערבית. (255)

ואי בעית אימא: אי סבירא לן [אילו היה ט-א מוסכם]: הקפה שמקיף את הקרנות במזבח הפנימי ברגל היה עושה אותה, וכשם שהיה מקיף את המזבח החיצון כשנותן על

בכל מקום.

אבל בתוספות ישנים כתבו: "ולהכי נקט חשבונו לצפון ואינו מתחיל במערב, לפי שיכלה חשבונו למזרח, כדאמר: כל פינות לא יהו אלא דרך ימין למזרח".

ואולי יש לומר: דריש הכי, מדכתיב: "אל המזבח", דמשמע דבעינן שיבוא כדרך שבאים תמיד אל המזבח, דהיינו כשבאים מחוץ שפוגע לצד מזרחי תחילה שהפתח לצד מזרח, ממילא בא אל מזרח המזבח.

254. כתב בשפת אמת: יש לדקדק היכי משמע הכי מהאי קרא?!

255. א. תמה הצל"ח [נא ב ד"ה ולכן אומר אני]: הרי כיון דאתינן להכי, שוב אין צריך לומר